

Autorka se v předkládané práci zabývá pro oborovou didaktiku podstatným tématem: jak by bylo možné od základu znovu promyslet přístup k výuce filosofie na středních školách tak, (1) aby v sobě odrážel podstatu samotné filosofie a (2) aby přispíval ke kvalitnějšímu životu samotných studentů. Jako prostředek této proměny autorka nabízí problémově zaměřenou výuku filosofie.

V teoretické části na základě dobře zvolené odborné literatury pečlivě seznamuje čtenáře s koncepty problému, problémové situace, způsoby jejich řešení a s překážkami, které v řešení mohou stát. Za pozornost stojí podle mého názoru pasáž o tzv. „společenství hledajících“ (*community of inquiry*), na kterém se ukazuje, že problémově zaměřená výuka není jen jednou z řady didaktických přístupů, ale v bezpečném prostředí (str. 22) má potenciál zásadně proměňovat vztah studentů k vyučovanému předmětu, k učiteli a škole, k ostatním spolužákům i k sobě samému (str. 38). Autorka podrobněji představuje konkrétně dvě komplexní metody problémového pojetí výuky filosofie, problémový výklad a případové metody. V navazujících kapitolách se pak zabývá otázkou postavení filosofie v současných kurikulárních dokumentech, pojetí výuky filosofie v dostupných učebnicích, hledáním definice filosofie a představením tří základních přístupů k výuce filosofie (historický, problémový a kombinovaný; str. 39 – 42).

V praktické části autorka představuje své vlastní výzkumné šetření týkající se využívání problémově orientované výuky v realitě učitelů na českých středních školách. Výzkum probíhal ve složité epidemiologické situaci, což se zřejmě projevilo na nižším počtu odpovídajících pedagogů. Kvantitativní vyjadřování výsledků je z tohoto hlediska mírně problematické.

Závěry z výzkumu vyplývající jsou nicméně pozoruhodné. Vybírám za všechny:

- individuální znalost názvů a teorie jednotlivých metodických přístupů nesouvisí s jejich využíváním nebo s postojem pedagogů k nim
- učitelé využívají spíše specifické než komplexní metody problémově zaměřené výuky filosofie (především diskusi)
- na učitele má signifikantní vliv vlastní školní zkušenost, metody, se kterými se sami setkali v roli žáka

Práce je celkově velice zdařilá. Studentka pracovala samostatně a soustavně, pravidelně docházela na konzultace a kriticky reflektovala mé připomínky a doporučení. V několikrát přepracovaném textu své práce smysluplně využívá dostatek odborné aktuální literatury, včetně zahraniční. Text dodržuje zásady odborného stylu, je logicky členěn, jednotlivé části na sebe dobře navazují. Závěr je adekvátní, vychází z prakticky ověřených informací a je vhodně diskutován (např. postřeh o ne vždy přesném odhadu učitelů stran procentuálního zastoupení jednotlivých metod ve své výuce, str. 82).

U obhajoby bych kladl tyto otázky:

- existuje v Česku nebo alespoň v zahraničí nějaký didaktický materiál (učebnice, webové stránky apod.), který by odpovídal autorčině představě o problémově orientované výuce filosofie a zároveň naléhavé poptávce zkoumaných pedagogů?
- mohla by autorka pečlivě vymezit progresivní a tradiční přístup k výuce filosofie, o kterém se v textu často hovoří? (progresivní je spojován se samotnou metodou problémově orientované výuky – str. 76 nebo se zaměřením na kompetenční model vzdělávání – str. 70, s pedagogickým konstruktivismem – str. 10 apod.; problematického rozdělení si je ostatně vědoma samotná autorka v diskusi na str. 70)
- má progresivní model v přístupu k filosofii nějaké nevýhody? Jaké?
- obsahuje v sobě nějaké nevýhody či rizika samotná problémově zaměřená výuka filosofie?
- práce svým názvem směřuje na střední školy, od začátku (úvod, str. 8) jsou zkoumána pouze gymnázia. Proč?

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji známku výbornou (1).